

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hová az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
□ centiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlér sora 20 kr.

Iskoláink.

Most, hogy a miniszterválság okozta izgatottság csendesül és a Memorandum féle perek sem hoznak egyideig legalább, újabb izgalmat, — jó lesz utána nézni a magunk dolgának. Új cultusministerünk van, ki első sorban tanügyi férfit, s csak óhajtanunk kell, hogy vajha oly csendes, nagyobb politikai zivatartól mentes idő állana be, hogy észszel, tapintattal, de egyszersmind vasmarokkal lehetne rendezni tanügyi viszonyainkat, az egyetemektől kezdve a gyermek menedékházakig. A mi különösen minket érdekel, az első sorban a népoktatásügy állapota, mely — minden haladás dacára — még mindig nagyon hátra van. Azt lehet mondani, hogy az iskolaügy igazi áldozatkész barátait falukon minálunk a legszegényebb — oláh községben lehet találni. Mennyi nyomorúság, szegénység terheli az oláh parasztot, s mégis szívesen adja azt a keveset, amit adhat, papja felhívására — mondhatni: parancsszóra. Évek telnek el, amíg az a pár száz forint összegyűl nagy nehezen, de mégis csak összegyűl s megkészl a tisztességes iskola épület, melyben a tanító csekély kis fizetésért tanít, az iskolán kívül pedig egyik-másik — ha alkalom van reá — egy kicsit igazat a magyarság ellen. A magyarság ellenben, mihelyt iskoláról, templomról, harangról van szó, legtöbb helyen mindjárt szegénynek, nagyon szegénynek jelenti ki magát. Állithatna ugyan magtárt, közösen kalákában megmivelhetne egy darab földet, melynek termését a jó czélra eladhatná, évenként tőkésithetne egy kis összeget, mely idők multán nagyra nőhet stb. de bizony ilyen mozgalmat csak keves helyen láthatni, ott ahol a vezetést értelmes, kitartóan lelkes és lelkesíteni tudó egyének vállalják magukra s különösen, ahol a papok arra valók. Csináljon, építsen mindent az állam, az Emke, az „urak“, — ez az általános jelszó s így eshetik meg, hogy pl. Enyed körül annyi gyenge kis felekezeti iskola és tanító van, melyek helyébe tisztességes épületeket és helyesen képzett, buzgó tanítókat kell állítani már csak azért is, hogy a

milleniumra, melyet első sorban kulturális haladásunk állandó jellegű emlékeinek felmutatásával kívánunk megünnepelni, — felmutathassuk új, szép, egészséges népoktatásunkat, melyekben az újabb ezer évre alaposan képzett tanítók fogják tanítani és nevelni az ifju nemzedéket.

Hangsúlyozzuk különösen az „alaposan“ képzett tanítók szükségét. Világért sem akarjuk kicsinyelni a felekezeti tanítóképzetet; eddig bizonyára jó szolgálatokat tettek s mivel nem egy tehetséges, szegény ifju menedéket talált s talál most is, addig — ameddig — fenntartandók. De mivel az állami tanítóképzésekben feltétlenül több és jobb alkalom van adva a kiképzésre, az innen kikerülő ifjakat óhajtuk első sorban alkalmazni az új iskolákban, mert az előfeltételek szerint ezek általában mégis csak jobb eredményt képesek felmutatni s nekünk mielőbb általában jó eredményre van szükség mindenütt.

Addig is azonban ne mulasszák el birtokosaink a vizsgák alkalmával a falusi népoktatás látogatását, a tanítók és tanulók buzditását s a népség előtt a jó példaadást. Sőt az lenne helyén való, hogy ne csak a magyar népoktatást kísérjék figyelemmel, hanem nézzék meg jóindulatu figyelemmel a román iskolákat is, hiszen ha ez a nép a mi jóakaratu támogatásunk mellett nyeri az eddiginél hazafiasabb szellemben műveltségét, az csak előnyös lehet mindnyájunkra.

Az alsófehérvármegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület közgyűlése.

Azok, akik ez életrevaló egyesületnek mult vasárnapi közgyűlésén megjelentek, — és ezek — örömmel irhatjuk — igen szép számmal voltak. — közvetlen meggyőződést szereztek maguknak azon munkásságról és helyes irányban való működésről, melyet ez egyesület maga elébe tűzött, s azon tevékeny egyenekről, kik buzgó lelkesedéssel, az anyagi előny minden kilitása nélkül működnek vármegyénk javára. Kétségtelenül helyén lett volna, ha még többen és különösen a tanár urak közül is számosabban jelentek volna meg, egy kis felbuzdulás a nemes példákön, bizony többünkre reá férne.

Gy.-fehérvári vendégeink közül megjelentek: dr. Tódor József kanonok, orsz. gyűl. képviselő, egyleti alelnök, Imets Fülöp Jakó kanonok, Nemes Sámuel törv. széki elnök, Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester, Bartha Győző kir. törvényszéki bíró, Ávéd Jakó gymn. igazgató, dr. Cserny Béla, dr. Balás Endre, Fejér Gerő, Csiky Miklós, dr. Zlamál Ágost tanárok, dr. Náthán, dr. Mendel orvosok és még sokan, kiket az indóházán Kovács Gyula polgármester üdvözölt lelkes szavakkal, mire dr. Tódor József alelnök válaszolt, megköszönve a szíves fogadást.

A vendégek elszállásolása s egy kis séta után kezdődött a közgyűlés, melyre városunk hölgyei is igen szép számmal jelentek meg, amiért Csató János egyleti elnök nem is késett szép megnyitójával kapcsolatban, legszívesebben köszönetet mondani. Miután Kőrödi Péter titkár érdekes jelentését megtette, Makkay Domokos Bethlen-főiskolai tanár olvasott fel egy pár érdekesebb részt „Papai Páriz Ferencz kora, élete, tudományos működése és családja“ című értekezéséből, mit éljenzéssel jutalmazott a közönség. Az egyleti muzeumról, melyet dr. Cserny Béla fáradhatlan buzgalma gazdagít, a pénztárról, melyet Frölich Gyula pontosan vezet, a jelentések megtétele után, — elhatározatott, hogy cultusminister ő nagyságához az ásatásokra kiutalt segélyért köszönő irat küldessék. Elhatározatott továbbá, hogy törvényhatóságunk és a megyei bizottság tagjai, az egyesület pártolására felkérésenek. Török Bertalan azon indítványa, miszerint a millenniumra megyénk történelmi nevezetességű pontjai, — mint pl. az imrei, miriszlói stb. csatahelyek — a megyei és városi hatóságok s a társadalmi egyesületek támogatásával feliratos oszlopokkal, emléktáblákkal jelöltessenek meg, szintén elfogadta a közgyűlés.

Ezután a részleges tisztújítás jött, amenyiben dr. Tódor indítványára Zeyk Dániel, főispán tiszteletbeli elnök, Novák Ferencz tiszb. alelnök, Török Bertalan pedig — miután az egyesület érdekében tett azon ajánlata, hogy a székhelyen lakó egyleti tag választassék meg — nem fogadtatott el, — alelnökké választattak. Választmányi tagok lettek: Nemes Sámuel, Imets F. Jakó, Kovács Simon, La-Borda Kálmán, Csiky László, Makkay Domokos, dr. Náthán Bernát, Csató Ferencz, Csiky Manó, Szilágyi Farkas, Roska József, Szentgyörgyi Mór, Zeyk Kálmán.

A gyűlést este vidám kis rögtönzött banquette követte, melyen — az új tagokkal megerősödött, de — ezéjait tekintve — még nagyobb erősödére és pártolásra méltó társaság tagjaiért, sűrű pohárköszöntés hangzott el.

TÁRCZA.

Émlékszik-é?

Emlékszik-é, emlékszik ugye?
Azon bohó fiúra ott,
Ki a tavaly az ön szívének
Egy kis fájdalmat okozott.
És a levélre; a regényre?...
(Ön tudja, hogy mit gondolok)
Emlékszik-é? emlékszik, ugye?...
Nem is oly régi a dolog.

Talán haragszik is reá még,
Kíván neki sok bánatot,
A miért tavaly az ön szívének
Egy kis fájdalmat okozott.
Kívánja, hogy szeressen újra
S hogy legyen ő a csalatott...
Emlékszik-é? emlékszik, ugye?
Nem is oly régi a dolog.

S magában föltevve keményen:
Neki meg nem bocsájt soha!
A mért az ön derült egére
Egy apró kis felhőt hozta.
Mindannyiszor szenvedjen értem,
Eszébe ahányszor jutok...
Emlékszik-é? emlékszik, ugye?
Nem is oly régi a dolog.

Emlékszik, ki a bút okozta,
Vidám fiú volt és merész,
Egy szép leánynak szép szeméért
Egy pajkos csinre egybe kész...
Ki ma kegyednek ezt beszéli,
Nem az, kiért boszankodott...
Emlékszik-é? emlékszik, ugye?
Nem is oly régi a dolog.

Ki ma kegyednek ezt beszéli,
Nem az a pajkos és merész.
Ma ő szép leánynak szép szeméért
— Nem csinre, de meghalni kész.
Szeretett újra s nem csalák meg,
De mégis szinte már halott...
— Emlékszik-é? emlékszik, ugye?
Nem is oly régi a dolog.

Az ő kedvének — csinrt keresni —
Örökre vége, vége már;
S kegyednek vágya teljesülve: —
Reá a kínok kínya vár.
Az a kis felleg, megdagadva,
Reá kemény záport hozott...
— Emlékszik-é? emlékszik, ugye?
Nem is oly régi a dolog.

Oh! vonja vissza róla átkát,
Mit büntetésül hordozott.
Ő nem okoz már, istenemre! —
Több' senkinek se' bánatot.

Egy gépezetnek romja ő most,
— A lendkerék már nem forog —
— Emlékszik-é; emlékszik, ugye?
Nem is oly régi a dolog.

Ő nem kíván semmit kegyedtől,
Csak esdre kér bocsánatot,
A boszuságért, mit kegyednek
Oly öntudatlan okozott.
A szenvedésből neki ugy is,
Haragja nélkül is kijut...
... Ha ily hamar el nem felede
Azt a bolondos kis fiút! —

Czeplédi Miklós.

Galamb és csalogány.

(Elbeszélés.)

Werner Gyulától.

(Folytatás.)

A költő leplezetlen megvetéssel tekintett utána.
— Ökör! — mormogta, érezvén, hogy ingerült lelkiállapota megköveteli, hogy ily shakespeare erőteljességgel nyisson jótékony utat haragjának. — Ökör! a fájós térdei miatt embergyűlölő s nem a nagy ember halálának fájdalmát érzi át. Nem a szívéből, a térdéből haragszik.

Ingerültsége dacára gyöngén mosolygott ötletének s hogy nyom nélkül el ne vesszen az, hamar közölte néhány szomszédjával.

De csakhamar visszasüllyedt komor tételődéseibe.

Templomfűtés.

Ily zimen emlékeztünk meg egyik közelebbi múlt számunk vegyes hírei közt a nagyenyedi ev. ref. egyházközség presbiteriumának azon határozatáról, mely szerint pártolólág terjeszti a képviselőtestület elé nt. Berde Sándor th. tanárnak indítványát, a templomnak fűtésre való berendezését illetőleg.

Berde Sándor a practica theologiának több ágát adja elő a Bethlen-főiskolában, s meg is látszik — újlag e tényén is — hogy rendületlen híve a kor kívánalmaival komolyan számotvető practicitásnak.

Most, miután súlyos veszteségek következtek, meg sokszorozódott munkát követel már alig néhány emberből álló tanárkarától a theol. academia — e tanárkar egyik legjobban terhelt tagja, Berde Sándor idét szakit (bizonyára a kiérdemelt napi pihenés perczeiből) magának arra, hogy levelezéseibe, tervelgetéseibe, számításokba mélyedjen egyházközségünk egy fontos érdekének szolgálatában. Jól esik benne rámutatnunk a valódi férfiú tevékenységére, mely nemcsak a hivatalos elfoglaltatások hí és pontos teljesítésében nyilvánul, de kihat mindenüvé, a hol csak a társadalom s a közjó munkást kér magának.

E cikk beküldője nem tartja magát méltónak és hivatottnak, hogy Berde Sándort dicsérje. Hát nem beszél többet róla.

Inkább közeledik feladatához, hogy t. i. bemutassa azon kis munkát, melyet Berde Sándor említett indítványa megtételénél s az ezt megelőző tervelgetéseknél fölhasznál s a melynek fölhasználása ohajtandó volna, ha más egyházközségben is fogantatja jönné.

A Spree melletti Halle városkában van egy templomfűtéseket berendező cég: Sachse és társa. E cég adott ki, mint szakmájába vágó dolgot, egy kis füzetet „Templomfűtés“ czímen.

A practicus thema, melyet a kiadó cég fölvev, minden oldalról ügyesen van megvilágítva. Szép, színnyomatú illusztrációk még jobban emelik a füzet értékét. Az előttünk álló példány már a VI. kiadásból való, a mi kelendőségéről s így közvetve jószágáról tanuskodik. Lefordítottuk belőle a következőket:

Előszó.

A végre, hogy az ember jól érezze magát, nem utolsó kellék, hogy azon térnek, melyben tartózkodik, a hőmérséke megfelelően természetének s tevékenységének. Testi munka kétség kívül szül meleget, de azért fűtünk is kell munkahelyiségünket. S még mennyivel inkább szükséges az, hogy azon helyek, melyekben hosszasan ülnek csöndesen, csupán szellemileg foglalkoztatva az emberek, legalább annyira be legyenek fűtve, hogy bennük ne támadhasson a fázás érzete. Ép ezért szükségképpen is, de meg a közegészség álláspontjától is élénken támogatva áll élénk a követelmény, hogy a templomok fűtve legyenek. Csak gondoljuk meg: mennyire ártalmas a jéghideg templomban való tartózkodás az egészségre s főként azokéra, kiknek hosszú útjuk van a templomig s útközben lábuk átmedvesül. Gondoljunk csak különösen a szegényekre, kiknek ruházatjuk vékony s táplálékuk gyakran kevés és sovány; gondoljunk továbbá a betegre, elérőtlenülre; vajjon ezeknél, ha elhanyagolják a templomlátogatást, mily joggal hibáztathatjuk-e a hideget? — Aztán meg nem szolgál-e javára magának az épületnek a fűtés, a falak kiszárit-

tása által s vajjon nem előnyös-e a templomi fűszelvények, orgona, padok, stb. fűntartására a fűtés által előállott száraz levegő?

VEGYES HIREK.

— **József főherceg** ő fensége folyó hó 12-én Kézdi-Vásárhelyre érkezett a honvédség megvizsgálására. Onnan Brassóba, Fogarasba és Segesvárra utazott. Már nagyon rég nem volt szerencsénk a köztisztelőben álló fenséges főherceghez; vajjon nem látogatja-e meg az idevaló, szép zászlósgyű honvéd zászlóalját is?

— **Az új miniszterium.** Lapunk volt az első, mely Budapestről kapott távsürgöny nyomán még ugyanazon napon a Wekerle Szilágyi miniszterium kinevezéséről nyomatásban hírt adhatott. A lefolyt héten, a f. hó 9-én kinevezett új miniszteriumba is mutatta magát, melyben a miniszterelnöki és az oly fontos péazügyi tárczát Wekerle Sándor dr., a honvédelmi és földmívelési: br. Fejérvári Géza, az igazságügyit: Szilágyi Dezső, a horvát-szlavon-dalmátországi Jospovich Imre, a kereskedelmi: Lukács Béla, a belügyi: Hieronymi Károly, az Ó Felsőge személye körül: grf. Andrassy Gyula, a vallás- és közoktatásügyit: br. Eötvös Loránd nyerték. Grf. Csáky Albin és grf. Bethlen András nem kívánván többé miniszternek lenni, nem vállaltak megbízást.

— **Gróf Csáky Albin** volt vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez vármegyénk közigazgatási bizottsága búcsu iratot intéz, vármegyénk irányában tanúsított nemes gondoskodásáért.

— **A központi választmány** f. hó 15-én Török Bertalan főjegyző elnöke alatt, az országgyűlési képviselő választók 1895. évi névjegyzékét megvizsgálván, elrendelte, hogy július 5—25-ig körszemlére kitéssék a községekben.

— **Telefon összeköttetés** lesz vármegyénkben! Ezennagyonfontosságú, vármegyék közönségére örvendtes határozatot hozta Lukács Béla keresked. miniszter, amivel csakugyan kiváló érdemeit még újabbal gyarapította. Össze lesz kötve N.-Enyed, Balásfaly, Gyulafehérvár, Koneza, Alvincz, Magyar-Igca, Metesl, Zalatna, Abrudbánya, Verespatak Kolozsvárral. Miután pedig Kolozsvár és Budapest között is lesz telefon összeköttetés, Budapest pedig Béccsel van összekötve, — amennyiben ily nagy távolságról lehetséges lesz a távbeszélés, — egykor még a bécsi operát fogjuk — Enyeden, M.-Igenben, vagy épen Vöröspatakon hallgatni. Szükséges lenne ezen fővonalal mennél több összeköttetést létesíteni, pl. M.-Ujvárt is bevonni egy oldalhálózattal. Ez ügyben már június havában megfogták tétstai az építésre vonatkozó intézkedések.

— **Tisztelettel kórtnek** fel mindazok, kik a városi tanács által, néhi Kossuth Lajos emlékére, kibocsájtott gyűjtési íveket annak idejében elfogadni szívesek voltak: hogy a kezeikből levő íveket lezárva és névaláírásaikkal ellátva, — a végelszámolás eszközölhetése végett, a városi tanácshoz igyekezzenek visszadni.

— **A theol. ifjak kegyeletadója** melyről mult számainkban megemlékeztünk volt, szép sikerrel folyt le 13-ikán d. e. 10 órakor. A közönség melynek soraiban ott láttuk a tanárokon, a gyászoló családtagokon s a tanuló ifjúságon kívül a városi szépnemnek is több tagját, meghatóan halgatta végig a busongó tanítványok megemlékezé-

seit. Különösen hatásos volt azon alkalmi óda, melyet lapunk belső munkatársa, B. Józsa Gyula IV. é. th. irt és adott elő. — Miut értesülünk, — theologus ifjaink egy kis füzetben ki szándékeznak adni az ünnepély programját alkotó műveket. Ajánljuk előre is olvasóink becses figyelmébe e füzetet.

— **Két elhalasztott majális** zajlott le a napokban, 10-ikén az iparosoké, 12-ikén a dalosköré. Mindkettő szépen sikerült. Elfértek volna ugyan többen is mindkettőn, de voltak elegenden, s — mi fő — megvolt a jókedv, úgy hogy csak a késő éjjél utáni órákban oszlott el a közönség.

— **Soha sem bizonyult alaptalannak** az az érdeklődés, mely a Bethlen-főiskolai ifjúsági egyletek évről-évre alkalmával a t. közönség részéről nyilvánult. Vasárnap d. u. 4 órakor is egy ilyen alkalom lesz s hisszük, hogy a kik egy jól eltöltendő délután reményében fognak akkor a díszteremben megjelenni, ma sem fognak csalatkozni. Gyertünk hát el minél többen.

— **A hideg,** szeles, esős, időjárás, mely már egy hét óta tart, kezd aggasztóvá válni nemcsak a majálisozóknak, hanem főleg a gazdáknak nézve. Szében körül a havasokon hó van. Ladamos és Vizakna között jégverés volt, 15-én délután Enyed környékén is kopogott néhány jég szem, szóval: tessék jég ellen gyorsan biztosítani.

— **A Bethlen főiskolában** serényen folynak az évről-évre vizsgálatok. Az elemi osztályosok már be is fejezték; a többi osztályokban még egyre tartanak. A theologusok hétfőn kezdik meg a censurát. — Az évről-évről ünnepélyek közül f. hó 10-ikén volt meg az általános tornaverseny a tornakertben, szépszámu érdeklődők jelenlétében. A kiténtetettek közül különösen kivált egy Hoffmann Ferencz nevű VI. gymnasialis tanuló.

— **Művészi körútra** indultak volt Ney Dávid a m. kir. operaház elsőrangú énekese, Liedl Ferencz hegeliumfűvész, Bárdossy Irén opera-énekesnő s Vincze Zsigmond zongoraművész. Hazánk több intelligens városát látogatták már meg s mindenütt lelkes fogadtatásra találtak. E hó végén, amint jelzik, városunkba is el fognak jönni s 30-án hangversenyt tartanak. Programjukat közelebbről közölni fogjuk.

— **Az Önkényes tüzoltó Egyesület** vasárnap d. u. 5-től kezdve tartja ünnepélyes közgyűlését, melyen öt régi tüzoltó a leguagyobb szolgálati éremmel lesz kitüntetve s utána a nyári mulatságot, a melyekre városunk nemes közönségének érdeklődését tisztelettel felhívjuk. Tudomásunk szerint a gy.-fehérvári, tövisi s több vidéki tüzoltó-egyesület szintén megjelenik, némelyik testületileg, zenekísérettel, mások küldöttségileg. A testületek fogadása d. u. 2 órakor történik a vasuti állomásnál, 5 órakor lesz a testületi felvonulás a sétátra.

— **A városi községi iparos- és kereskedő-tanonez iskolák évről-évről vizsgái** f. hó 17-én tartatnak meg a leányiskola helyiségében, d. e. 11—1 óráig a kereskedő-tanonez-iskolának, d. u. 3—5 óráig az iparos-tanonez-iskolának.

— **Nagy-Enyed város** elemi és polgári leányiskolájában az 1893—94. tanévi zárvizsgálatok f. hó 19-től kezdődőleg fognak megtartatni a következő sorrendben: június 19-én d. e. 10—12 óráig az elemi osztályok vallásvizsgája; 20-án d. e. 10—12 óráig a polgári osztályok vallásvizsgái; 21-én d. e. 9 óratól a polgári iskolában magánvizsgák; 22-én d. e. 9—12 óráig

A nevetés s a társalgás élénksége tetőpontjára ért. A költővel senki sem törődött. Addig szívesek voltak hozzá, míg bókjaival s tréfás rimeivel mulattatta őket. De rosz kedvét és szeszélyét senki sem akarta észrevenni.

— Egy sem kérdezi, miért borult el homlokom? Legalább alkalmat nyujtanának, hogy — egy igen csinos felköszöntőben — megmagyarázzam nekik, mily illetlen az ő vidámságuk s mily helyénvaló az én bánatom. Még azt fogják himni: pusztán szeszély tőlem. Egyik-másik arra gondol: tán pénzügyeim zavartak.

Ez a gondolat erősen nyugtalanította s még izgatottabbá tette. Csipetűjét kezdte törölgetni, hogy némi egykedvűséget fitogtasson. Am kezei reszkettek s nehezen lélegzett. Arra határozta magát, hogy szólni fog. Az emberek, azon reményben, hogy élceivel akarja megnevetetni őket — elcsendesültek. Általános figyelem közt állott fel.

— Tisztelt hölgyeim és uraim!

Az élet boros-palaczkhoz hasonlít. (Itt-ott nevetek. „Jól kezd“ hangzott az asztal végéről.) E palaczkok tartalmát apránként elfogyasztják az élék s az üres palaczkot földhöz csapja s eltöri a halál.

Megállt s kémlelve nézett körül, lesve a hatást.

— Tovább! halljuk! bravó! — hangzott fel mindenfelől.

Egyik kezét mellényzsebébe dugta, hogy természetes legyen s folytatta:

— Am e palaczkokban nem egyforma a tartalom. Egyikben silány lőre van. A legtöbbben alig élvezhető, buta bajor sör: S csak némelyekben rejtőzik oly tüzes,

zamos, éltető asszú-bor, mely feltűzeli a tömegeket, erőt ad a népeknek s örömmámorral tölti el a világot.

— Kezdem nem érteni! — hangzott egy felhangos megjegyzés az asztal végéről.

— A közbeszóló — s a költő összevonta szemőldéit — azon palaczkokhoz tartozik, melyekben álmosító, kesernyes bajor sör van.

Általános nevetés, hosszantartó derűtség jutalmazta Angyal Nándor ingerült oldalvágását.

— De a nagy franciaia államférfi, kinek szomorú halálhíre a mai lapok hozták, azon kevesek közül való volt, kik nagy tehetségeikkel megkapráztatják a világot s erőt adnak a népeknek, kik között éltek és működtek. S midőn mi halálhíre veszzük annak, ki a velünk rokonszenvező Franciaország volt tűzszlopa, — akkor könnyel illik áldozni a dícsült emlékeztetének.

— Tiszteljük és kegyelettel adózzunk az emberiség azon kitűnőinek, kiknek nevét a történelem ércztáblái örök időkre őrzik meg azon enyészettől, mely halandó porhüvelyüket érte. A mi szívünk sincs közönytős érczből öntve.

— Mi át tudjuk érezni Franciaország fájdalmát. A tisztelt asztaltársaság részvétsürgőnyt fog menesztetni a gyászoló Párishoz. Elküldjük a nagy halott ravatalához bánatunkat és könyeinket. Újabb tanújelét adjuk annak, hogy Isten fényes napját megérdemeljük. Mert irtózáttal és megvetéssel nézve ránk Európa szeme, ha indítványomat elvetvén, a nemes asztaltársaság méltalannak mutatná magát arra, hogy a civilizált népek fenséges gyászában részt vegyen... Isten és ember

után ki vállalná el érte a felelősséget? Az szőljon utánam.

Hatalmas kézműdulattal fejezte be szavait. Szemei lángoltak s szívet kevély öröm töltötte el. Mily hatás! Mennyi bánat az elébb gondatlan arcokon! Nagy felindulás! feltörő szégyenezet! könyek! Az egész társaságban nincs senki, a ki őt megzafolni merné. Magasabbnak látszott egy fővel mindazoknál, a kiket — így vélte — ekesszólása megbűvölt s eszmemenete elragadott.

A legyek dongását meg lehetett hallani, a mint az ott hagyott süteményeket ellepték. Oly nyomasztó csend lett.

S a mellék-teremből, a kivonult cigányok gyászindulója zendül? Nem — a legújabb keringő. „Szabad kérti, — „szabad kérti!“ — hangzott összevissza. Villanyos mozgás futott végig a fiatal lányokon. Tánczleptekben, gerlekaczagással, legyezőikkel hadonázva tódultak a tánczterembe. A pillanatra mérsékelt vidámság fokozottan tért vissza. Kitért az ajkakon, kifénylett a szemekből, rózsás arcok görcskéiből, ott futkosott a Strauss-keringő kedves zenéjében.

A költő magában maradt. Túlradó keserűség kezdte fojtogatni. Látta, hogy meg van verve. Ekesszólásának hatását elrontotta egy — keringő.

— Nagy ember halt meg, — dünyögte mellette egy törvénszéki bíró.

Mi közünk hozzá? De az áll, hogy ily gazdag vacsorák után a táncz, zene s a harsogó nevetés előmozdítja emésztésünket.

I. ele
d. e.
IV. e.
lyok e
osztály
d. e.
III. p
pely.
osztály
nepely

elrag
azok.
való m
ott m
volt, a

tüzolt
tette.
fő vez
megfe
lezte;
fia, ki
jaba t
megfe
retett
nyével
tehets
hogy
nositja
által l
selejte
előzőn
által s
legalá
vásáro
peket.
bocsájt
birtoko
is oszt
meg. A
ban ho
elérend
írással
gyezve

M
tezsá: j
viselni
reményse

Dr. MA

Eg
(minut
65 kr
45 k
gos, da
különb
a priva
lító) s
küldöt
pokra

I. elemi o.: 22-én d. u. 3—6 óráig II. elemi o.: 23-án d. e. 9—12 óráig III. elemi o.: 23-án d. u. 3—6 óráig IV. elemi o.: 24-én d. u. 2—4 óráig a polgári osztályok énekvizsgái, 25-én d. e. 9—12 óráig az I. polgári osztály: 25-én d. u. 3—6 óráig IV. polgári osztály: 26-án d. e. 9—12 óráig II. polgári osztály: 26-án 3—6 óráig III. polgári osztály: 27-én d. u. 3 órákor évzáró ünnepély. Vallás és zenevizsgák a leányiskola helyiségében, osztályvizsgák a régi városház nagytermében; záró ünnepély az ev. ref. templomban tartatnak meg.

— **Kóczé Lajos** kolozsvári első népzenekarának elragadó játékat élvezték f. hó 10-ikén d. u. és este azok, kik a vasuti vendéglő kerti helyiségének ez évadra való ünnepélyes megnyitására jelen voltak. Mint egyik ott megjelent munkatársunk mondja: Főlégséges élvezet volt, a nálunk bizony ritkán hallott kitünő czigányzene!

— **Kossuth Ferencz jön haza.** A Tarnóczy tüzoltószersz. és gépgyár r. t. érdeme, hogy ezt lehetővé tette. Ugyanis ezen társaság szerződtette őt gyárának fő vezetésére: mi által nemcsak hogy magának csinált megfelelő hasznot, de egyuttal a nemzetet is lekötelezte; mert így hazánk boldogult nagy fiának idősebb fia, ki eddig külföldön volt kénytelen élni, most hazajába talált európaileg elismert technikai tehetségének megfelelő foglalkozást, és így jövőben tehetségét szeretett hazájának szentelheti, és munkájának eredményével gazdagíthatja azt. Hogy pedig Kossuth műszaki tehetségeit kellően kifejtthesse, elhatározta a társaság, hogy gyárában a mezőgazdasági gépgyártást is meghonosítja, mi által érdemeit még fokozni fogja, mert ez által hazánkban ki fog szorulni az a sok külföldi és selejtes gyártmány, melyvel gazdáinknak nagy kárára előzöltek az országot és számtalan futógynökeik által sok károsítást tettek ki a magyar gazdát. Most legalább lesz egy hely, hol teljes megnyugvással fog vásárolhatni a magyar gazda jó és aránylag olcsó gépeket. E czélból 1,500,000 ftnyi új részvényt fog kibocsájtani a társaság, és hogy abban minden szegényebb birtokos is résztvehessen, tehát az elérendő haszonban is osztozhasson, a részvényeket 100 ftban állapította meg. Az erre vonatkozó felhívást legközelebbi számbunkban hozzuk. Aki ezen vállalatot előmozdítani és bizton elérendő eredményeiben részesülni akar, siessen az aláírással, mert minden bizonynyal nagyon tul lesznek jégyezve a részvények.

Üzenetek a szerkesztőségéből.

M.-Ujvár. „Szerelmi viszontagság.” Bizony, gyöttrő viszontagság járma alatt nyögünk, de ezt a „szerelmi viszontagságot” elviselni nem tudjuk. Maradjunk ez uttal, amit végeznél tetszett, a — reménységgel szerenesésebb sikerü próbálkozásáig.

Szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY. **TÖRÖK BERTALAN.**
Kiadó: **CIRNER J. JÓZSEF.**

Hirdetések.

Egész selyem, mintázott Foulardokat
(mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 75 krtól 3 ft 65 krtig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 ft 65 krtig — sima, kockás, csikos, viragos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és arnyalatban) szállit postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására HENNEBERG G. (es. kir. udv. szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulással küldetnek. Svájzba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

V.

— Ön elragadóan szónokolt uram! — tette kezét kezebe Malvin, a ki abban a percben lépett be, mikor a fiatalság a táncsterembe vette be magát.

A költő hálásan fordult felé s erősen visszazorította kezét.

— Mily nemeslelkű ön!

— S mily szónok ön!

— Esedezem, ne dicsérjen engem. A nagy halott ihlette lelkeket! Szivemben mély gyászt hordok, de — (azt akarta mondani, e „buták” — ám a hölgy fiom, urias lénye visszatartotta ajkán a szót) e rövidlátók előbbre teszik a dobzódást a fájdalomnál. S kegyednek volt türelme végighallgatni indítványomat? Én nem látam — tette hozzá halk gyanakvással.

— Kint esteliztem. A hőség e termekben elviselhetetlen. Az ablakok nyitva voltak. S önnek átható, szép csengésű hangja van. S én jobban szeretem a magányt a társaságnál.

Alulról felfelé, gyöngéden nézett a férfi arcába. Kileptek a fak közé, hol pár kiérdemült diplomata a közeli háboru esélyeit fejtegette, folyékony francia nyelven s nem sok bölcseséggel.

— Az orosz — mondá az egyik, vontatott orrhangan — eredeti nép s különös politikát üz.

Abból a czopfos, sima iskolából került ki, ahonét Beust és sok más ily kellemes ur.

(Folyt. köv.)

6368/893. tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagy-enyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság által özv. Veres Gáborné, mint kiskorú Vilma és Ilona gyermekei gyámanyjának Ráncsa Juon elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 6 ft tőke, ennek 1892. évi november hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, 24 ft 65 kr per és végrehajtási, valamint jelenlegi 4 ft 15 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Ráncsa Juonnak a felgyógyi 112 sztkjvben A + 1, 3, 5—7, 9, 11—13 és 15 rsz. a foglalt fekvőre 410 ft megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés **1894. évi július hó 7-ik napján délelőtt 9 órákor** Felgyógy köztségben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jögeire váltva után 3 egyenlő részletben 30, 60, 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagy-enyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál és Felgyógy község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság. Nagy-Enyed, 1893. december 10-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

811/894. tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagy-enyedi kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság által Weisz Mártonnak Vas Mátyás elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 300 ft tőke, ennek 1893. évi július hó 20-ik napjától járó 6% kamatai 5 ft 20 kr, 1/3% óvadéj 27 ft 25 kr. már megállapított, valamint jelenlegi 7 ft 80 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Vass Mártonnak a nagy-enyedi 644 számú tkjvben A + 1 r. 1433 2 hrsz. a foglalt ingatlanból jutalékára 1000 ftban megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés **1894. évi augusztus hó 11-ik napján délelőtt 9 órákor** a bíróság telekkönyvi irodájában fog megtartatni.

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés után 2 egyenlő részletben 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagy-enyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál és a városi tanácsnál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság. Nagy-Enyed, 1894. márczius 26-án.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

RADNA-BORBÉREK

(Beszterezé-Naszódvármegye)

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület fürdője.

A legszebb vidéken, fenyvesek között fekszik. Köüllötte az **Ünőkö**, a gyopáros **Koronyos**, **Krecsnyel**, **Omuluj**, **Klaj** hegyek. Nem messze a történelmi nevezetességű **borgói** és **radnai** s-orosok. Fekvése a legzsenésesebb. A völgy, hol a fürdőtelep van, öserdők örökzöldjeitől csodás szépségű. Bukovina fele kapuja a híres **Ördögzsoros** a **Balint** és **Gábor** szirtekkel és tovább sötét és bizarr szirttömegek mindenhol. A völgy, bukk- és fenyves erdőkből **ozonos levegő** terjed szét és hús patakok édes moraja zug felénk **Vize** kitünő vasas savanyú viz. Vastartalma 10° C. Hasznusa a hírneves karlsruhni, charlottenbruuni és kryuciai vizeknek. Orvosi érteke felülmulja ezeket. 1—5

Verszegényeknek páratlan hatása.

Kolozsvártól—Beszterezéig vasuton, Beszterezétől kocsin lehet ide jutni (6 ft).

Szobák ára mérsékelt. Az E. K. E. vendéglőjében 80 krtól 1 ft 70 krtig kaphatók kérvelmes berendezésű, elegáns szobák. Gyógyulj 1 ft. Koszt: ebéd (4 tál étel) 80 kr., vacsora 50 kr. Meleg fürdő 35 kr. hideg fürdő 10 kr.

Fürdőorvos: GELEI LAJOS dr.

A fürdőnek hivatalos lapja az „ERDELY.”

A fürdőt kezeli az E. K. E. radna-bereki osztálya.

A magas fekvés, a gyönyörű erdő környezet, a pompás hegyi utak, a fenyvesek kigöngyöztetől fűszeres, friss, tiszta levegő, a kitünő viz, az érdekes kiránduló helyek: a **legelső klimatikus gyógyítóhelytété** tettek e fürdők.

Fürdő időszak kezdete jul. 1. vége szept. 15.

Kérdésközlőknek kimerítő felvilágosítással szolgál az E. K. E. főtitkári hivatala Kolozsvárt Jókai-utca. 11. sz.) vagy a radna-borbereki osztály elnöksége Ó-Radán.

A nyári idő alatt naponként közlekedő postajarat.

Kolozsvár, 1894. jun. hó.

Telefon 76.

AZ ELNÖKSÉG.

Tisztelt háziasszonyok!

Nem szükséges többé kész harisnyát venni!!!

Fessék csak egyszerűen a jó minőségű gyapotot, bármilyen szín és vastagságban megvásárolni, minta-harisnyával felszerelni és a

nagy-enyedi kir. orsz. fegyintézet

Harisnyakötő-Gyár Intézöségének

bérmentve beküldeni, hol az a legrövidebb idő alatt a következő jutányos áron feldolgoztatik:

1 pár női térdharisnya kötés 20 kr. || 1 pár férfi köz. harisnyaköt. 13 kr.
1 pár női közöns. harisnyák. 15 kr. || 1 pár ^{fiu. vagy leány} harisnyaköt. 10—12 kr.

1 pár harisnyafejelés általában 10 kr.

A nadlis- (patent) kötés az árakat páronkiut 2—5 krajezárral emeli.

A nagy-enyedi kir. orsz. fegyintézet

Harisnyakötő-Gyár Intézösége.

9-12

Jószágok haszonbérbe adása.

A n.-enyedi ev. ref. Bethlen főiskola.

Diód—tövisi (188 hold 705 nsz. ö) évi 1000 ft kikiáltási árral.

Henningfalvi (373 hold 785 nsz. ö) évi 3240 ft kikiáltási árral.

Maros-décsei (260 hold 599 nsz. ö) évi 2560 ft kikiáltási árral.

Maros-szentimrei 310 hold 977 nsz. ö) évi 2000 ft kikiáltási árral.

Maros-szentkirályi (353 hold 57 nsz. ö) évi 2200 ft kikiáltási árral.

Miriszlói (167 hold 1517 nsz. ö) évi 1200 ft kikiáltási árral.

Nagyenyed—tinodi (256 hold 1313 nsz. ö) évi 3200 ft kikiáltási árral.

Vingárdi (850 hold területű jószágai) 4200 ft kikiáltási árral **12 évi bérleti időközre 1896. márczius hó 1-től 1908. február**

Egy egészen új nehéz tölgytizedes mérleg ára 45 ft, sulyok 11 ft, hozatal 3 ft, eladó 45 frton.

Egy egészen új könnyebb fajta tizedes mérleg, vételár 35 ft, sulyok 11 ft, hozatal 3. Eladó 40 frton. Egy nehéz emelő (Heber) eladó 22 ft. Egy egészen új kézi fecskendő. Eladó 50 frton, vételára 65 ft. Az egészet átvéve, engedek az árakból.

Tartarián 1894. június 16.

Barcsay Miklós.

hó 29-ig terjedő időre jelen év nyarán haszonbérbe fognak adni, mire nézve **zárt írásbeli ajánlatok f. évi július hó 15-ig** a főiskola jog- és jószágigazgatóságához nyújtandók be.

Az árverési feltételek ugyanott bármikor megtekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatok mellett ugyanott **szóbeli árverések** is fognak tartatni, és pedig:

A diód—tövisi jószágra nézve f. évi **július 17-én.**

A henningfalvi jószágra nézve f. évi **július 24-én.**

A marosdécei jószágra nézve f. évi **július 31-én.**

A maros-szentimrei jószágra nézve f. évi **augusztus 7-én.**

A maros-szentkirályi jószágra nézve f. évi **augusztus 14-én.**

A miriszlói jószágra nézve f. évi **augusztus 21-én.**

A nagyenyed—tinódi jószágra nézve f. évi **augusztus 28-án.**

A vingárdi jószágra nézve f. évi **szeptember 4-én.**

A zárt írásbeli ajánlatokkal kapcsolatosan **több jószágra is** tétethetik ajánlat, s így a zártajánlatok a szóbeli árverések befejeztével csak f. évi szeptember 4-én d. u. 3 órakor fognak felbontatni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár **20%**-a a zártajánlatokhoz esatolandó s a szóbeli árverés előtt leteendő.

Nagy-Enyeden, 1894. május 24-én. 3-3

A Bethlen főiskola jog- és jószágigazgatósága.

tkönyvben A + 1—42, 44—48, 50, 51 és 53. rsz. alatt foglalt ingatlanokból öt illettó egyharmad részére 618 frt megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés **1894. évi július hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor** Intregáld községében a község-házánál fog megtartatni.

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni. — Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal

együtt a nagy-enyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósnak mint tkönyvi hatóságnál és Intregáld község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságnak. Nagy-Enyed, 1893. december 31-én

Akir. járásbíró távollétében

Vincenti,
kir. aljbíró.

MC. CORMICK

Fűkaszaló és aratógépek

a legjobbak a világon. ➡ Kitüntetve minden kiállításon. ➡

PETROLEUMMOTOROK,

gőz és járgánycséplőgépek, ekék, boronák, rosták, trieurök, sorvető-gépek, kézivetőgépek, kukorica-morzsolók, szecska és répavágók, daráló-gépek, malmok, ugy mint mindentéle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban kapható:

MÜLLER és WEISZ-nál

➡ **BUDAPESTEN, Váci-körut 76., a nyugoti pályaudvar közelében.** ➡

10-12

Arankamentes lóheremag
nagyszemű 100 kilója 76 frt, 5, 10, 25, 50 kilós zsákokban, államilag ólom-s-10 zárólva.

Répamag
ugyanolyan árban, Alvinczen feladva, utánvétellel kapható

Gróf Teleki Arvéd
drassól uradalmában, u. p. Koczka.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
az egészségnek leghasznosabb
SZIVARKA PAPIR

(34-52.)

ÜGYELJENEK A JEGYRE

ÖVAKODJANAK MINDEN UTANZÁSTOL

7537—893. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagy-enyedi kir. járásbírósnak, mint tkönyvi hatóság által az intregáldi gör. cath. egyháznak Nyisztor Jostif képviselőtében Nisztor Vasília popi elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 29 ft 53 kr. tőke, ennek 1886. évi január hó 3-ik napjától járó 6% kamatai, 9 frt végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 65 kr. és a még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Nisztor Vasília a popinak az intregáldi 58 sz.

COGNAC SPARÓ
Részvény Társaság
BUDAPESTI ÜZEG
KORONA-COGNAC

gyártja és exportálja a vonatkozó a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. közp. vegykeresl. kémiai és állomás. (Holtmeyer és m. kir. ministerium) Sz. 1437.

1892. Az ország m. kir. okmányintézet és központi vegykeresl. állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a Cognac-1-par részvény társaság cégjegyzékében a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van bejegyezve s az ott gyártott készleket f. hó 21. napján hivatalosan vett (afel) egyenlő minőségű minták kifogásolhatlan jó minőségűnek találtatott.

Budapest, 1892. október hó 28-án.

Az igazoló helyet: **Tóth s. k.**

12-12

HIRDETÉS.

A helvi és vidéki n. é. közönség szives tudomására óhajtom hozni, **Báldi Károly könyvkereskedő** szomszédos helyiségét kapcsolatosan **fűszer, vas, norinbergi és vegyesárú üzlet**hez esatoltan megnagyobbított

czipő- és férfidivat cikkekkel

rendeztem be; egyidejűleg gondoskodtam czipő-üzletben **elkülönített próbahelyiségről** is.

Van szerencsém tehát a nagyérdemű közönségnek ragyogó választékú **czipő, férfidivat, galanterie-áruimat tetszetős alakban, jó minőségben, lépést tartva a változó divattal legjutányosabb árban ajánlani.**

Ajánlom továbbá **fűszer, vas, kötőgyapot és pamutáruimat, dúsan berendezett üveg, porcelán, önálló servise és diszműáruimat.**

A közelgő sasionra **ugorkás, valamint befőttes üvegeket** jó alakban feltűnő olesó árban lehetek szerencsés tisztelt vevőimnek szolgálhatni.

Pontos és szolid kiszolgálásért kezeskedve, maradtam a n. é. közönség szives megkeresését kérve

Nagy-Enyeden, 1894. június hó

3-3.

kiváló tisztelettel
PALLOS GYULA.

